

КАЙДА ДА – ҮЗ ӨЕНДӘ...

Виктория Егорова. Бу исем минем өчен яңа. Картиналары да ачыш булды. Үзе белән танышканчы, башта картиналары килеп керде дөньяма. Виктория үзе Казанда түгел иде, Индонезиядә – арт-фестивальдә, 20 ил арасында Россияне төхдәм итүче бердәнбер рәссам буларак катнаша. Танышырга мөмкинлек килеп чыкмый да чыкмый. Шунда уйлап куйдым: бәлки, үзен белергә кирәк тә түгелдер? Сурәтләре аша жибергән хәбәре – шул да бик житкән. Жан биографиясе бит барыбер – ижатта.

Әмма сурәтләренә ныграк күмелгән саен, сораулар күбрәк туа башлады. Сөйләшү зарурлыгы – арта...

«Күпчелек эшләрем эмоция-тәэсирләргә нигезләнгән. Башка илләргә сәяхәт иткәндә жыеп кайткан тәэсирләрем ул, шөһәр читенә чыгып кергән кечкенә генә сәфәрнекеме – кайда нәрсә көтеп торганын белмисең бит. Фәрештәләр яисә Галәмдәге бүтән көчләр белән бәйләнешне тоюдан туган сурәтләр дә бар, болары инде интуиция өлкәсенә карый, монда сүзләр артык...»

«Фәрештә пышылдавы» мине бер күрдә үк жәлеп итте. Рәссамның дөньясында ялгызлык бөтенләй диярлек юк, булганда да ул – фәрештәле, гармонияле. Икенче бер картинасы – «Тынлык» – икәүнең бөтенлек тойгысында изрәве, гавамнан аерылып, үз аңлашу утрауларына йомылуы. Бу ике сурәт башка картиналарыннан аерылып тора. Мин аларны үзенә күрә бер диптих буларак кабул иттем. Бар да очып китәрдәй жиңел һәм йомшак-сәдә монда – кызның ап-ак челтәр күлмәге, чөчәндәге такыясы да, туташны коендырган алтынсу нур, чөчләренә орыныр-орынмас тибрәнүче тажын очырган тузганаклар да...

«Төркия циклы» кешеләр бердәмлеген, алар арасындагы мөнәсәбәтләренә табигый жылылыгын бөркеп тора. «Бу серия Төркиядәге халыкара күргәзмәдә булып кайт-

каннан соң язылды. Анда мин таулардагы борыңгы авылларда йөрдем. Гажәеп колоритлы урыннар. Ә өлкән кешеләренә гадәти тормыш-көнкүреше – үзе бер фәлсәфә».

Чыннан да, шөркый рухны, бер-берсе белән тыгыз үрелгән эшлекле, туганнарча, дусларча мөнәсәбәтләренә нечкә итеп «тотып» ала алган Виктория. Базарда сату итүче агайлармы ул, кафеда утыручы яшьләрме, алма жыпчы яки палас сатучы хатыннармы – борыңгы традицияләр, милли-жирле рух бөркелеп тора һәм мәнәннән.

«Институтны тәмамлаган гына елларда натюрмортлар, пейзажлар яза идем, ул үзенә күрә бер шундый чор булды, ахрысы. Хәзер инде миңа күп фигуралы киндерләр ошый, мин алар аша нәрсә житкерергә теләгәнменне тоемлы башладым. 2014–2015 еллардагы эшләрем сериясендә мин үзәбезнең халыкның көнкүрешен, жирле колоритны чагылдырырга тырыштым».

Ретроспектива ясап, Викториянең натюрмортлар һәм пейзажлар чорына «сикерәм». Һәм... ялгызграк дөньяга юлыгам. Анда кешеләр юк диярлек, булса да, күлгәләргәнә. Мәңгә еламсырак Питерның янгырларына, тымызык томаннарына сеңеп беткән тап-буяулар алар...

«Үз-үземә китеп, бикләнеп тору бик мөһим минем өчен», – ди Виктория. Моньсы аңлашыла. Барыбыз да шундый. Миңа аның башка фразасы ошады. Бик символ икән тоелды: «Мин үз шөһәрменә, туган илемне, Россияне бик яратам, әмма ижәт кешесе үзен билгеле бер жирлек, милләт, ил кысаларына гына кертеп «бикләргә» тиеш дип санамыйм. Кайда барсам да, үземне өйдөгедәй хис итәм...»

Бәлки, шуңа туганлык тоямдыр аның образларына карап – төрек агайларымы ул, утраклыкка күчкән чегәннәрме... кызның колагына нидер пышылдаучы фәрештәме. Ул да бит – Туган Йорт символы...

Луиза ЯНСУАР